
Ю. Л. БОШИЦЬКИЙ

*Юрій Ладиславович Бошицький, професор,
заслужений юрист України, ректор Київського уні-
верситету права НАН України*

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРАВА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ: ЗДОБУТКИ ТА ДОСЯГНЕННЯ 2016/2017 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

Одним із найбільш важливих показників розвитку будь-якої держави є високий рівень освіти її громадян. Нині в Україні активно здійснюється реформування освітньої системи, особливої значущості в цьому процесі набуває модернізація вищої школи.

Україна визнає освіту пріоритетною сферою соціально-економічного, духовного і культурного розвитку суспільства. Процес реформування вищої освіти в нашій країні проходить у складних умовах. Соціально-економічні, політичні, інтелектуальні зміни нашого суспільства, які відбуваються в короткі терміни, суперечливо позначилася на стані й перспективах розвитку вищої освіти. Сьогодні основні стратегічні завдання реформування вищої освіти на національному рівні полягають в удосконаленні системи управління освітою, підвищенні її якості, конкурентоспроможності, доступності, ефективності фінансування тощо. Реалізація цих завдань передбачає перехід до гнучкої ступеневої системи підготовки фахівців, піднесення вищої освіти України на міжнародний рівень та її інтеграцію в європейський простір.

Інтеграція юридичної освіти і науки. Слід наголосити, що юридична освіта посідає особливе місце в системі освіти, оскільки глибоко пов'язана із формуванням суспільної свідомості та правосвідомості, виступає запорукою розбудови України як правової й демократичної держави.

Київський університет права НАН України є унікальною для освітнього простору України формою поєднання юридичної науки і освіти, своєрідним науково-освітнім комплексом у сфері юриспруденції. Така інтеграція освіти і науки дає змогу готувати фахівців юристів європейського рівня за спеціальностями «Право» та «Міжнародне право» відповідно до принципів і засад Болонського процесу.

За роки свого існування вищий навчальний заклад дав путівку в життя близько 14 тисячам спеціалістів, які сьогодні служать благородній справі пошуку істини, зміцнення законності, розбудови демократичного суспільства. І це закономірно, адже в університеті не лише здійснюють фахову підготовку, а й формують та виховують всебічно розвинуту, зрілу і працелюбну особистість. На сьогоднішній день із числа наших випускників 29 мають науковий ступінь кандидата юридичних наук, а одна особа – доктора юридичних наук.

На наше глибоке переконання, сучасний юрист – це фахівець із професійною компетентністю, високо-моральними особистісними якостями, здатний протистояти сучасним викликам юридичної практики та належним чином захищати права й свободи людини і громадянина. Більше того, розбудова нашої держави, зміцнення її незалежності та державного суверенітету ставить і перед КУП НАНУ надзвичайно важливе завдання – не тільки навчати, а й виховувати студентів справжніми громадянами та патріотами рідної землі. Пройде певний час, і нинішня студентська молодь стане «ядром» української інтелігенції, і майбутнє нашого народу залежатиме від змісту цінностей сьогоднішніх випускників, від того, якою мірою висока моральність та професійність стане кредо майбутньої професійної юридичної діяльності.

Так склалося, що в багатьох державах Європи та світу юридичні вузи – це найпотужніші заклади, навчаються і працювати в яких дуже престижно. Не є винятком і наш вуз.

Університет достатньо швидко реагує на вимогу часу і змінюється, вдосконалюючи процес і формуючи нові моделі навчання, активно впроваджуючи новітні технології. За час свого існування університет став одним із провідних вищих навчальних закладів України у сфері підготовки висококласних фахівців-юристів, визнаним науково-освітнім центром. Університет впевнено йде вперед, постійно впроваджуючи найновіші технології, методи й методики навчання, поповнює науковий потенціал, покращує матеріально-технічне оснащення – і усе це задля того, щоб студентам та викладачам навчання й робота приносили задоволення, а державі – користь.

Впровадження інноваційних комп'ютерних технологій. Велика увага в університеті приділяється впровадженню в освітній процес інноваційних комп'ютерних технологій. Мультимедійні аудиторії дають змогу проводити в університеті віртуальні заняття з різних галузей права, у режимі он-лайн спілкуватися з викладачами з інших університетів як в Україні, так і за кордоном, проводити он-лайн майстер-класи видатних вітчизняних та зарубіжних науковців як у самому університеті, так і за його межами, наукові конференції з трансляцією в мережі університету та світовій мережі Інтернет.

Майстер-класи. Основними перевагами майстер-класів є поєднання активних форм навчання з використанням сучасних інформаційних технологій, індивідуальної роботи, набуттям та закріпленням практичних знань і навичок. Майстер-класи у вузі відбуваються регулярно.

Новелою 2016/2017 навчального року було проведення відомими адвокатами Києва серії майстер-класів з різних юридичних проблем: участь адвоката в кримінальному процесі, звернення до Європейського суду з прав людини, роль адвоката в сімейних, земельних спорах тощо. Студенти мали змогу послухати «зубрів» сучасної адвокатури, поставити їм запитання та зорієнтуватися у своїй подальшій професії.

Забезпечення конкурентоспроможності університету має відбутися завдяки високій гарантованості якості освітніх послуг, у тому числі й шляхом створення умов для набуття студентами комунікативної компетентності іноземною мовою на необхідному освітньому рівні. І тому студентська молодь має можливість поглибленого вивчення англійської та німецької мов, що в подальшому стане ефективною запорукою практичної юридичної діяльності. Випускники-магістри за спеціальністю «Міжнародне право», отримуючи дипломи, крім фаху «Юрист-міжнародник» отримують ще й кваліфікацію «Перекладач».

У Київському університеті права НАН України створено бездоганні умови для навчання: сучасна бібліотека та читальний зал; обладнані мультимедійні аудиторії; аудиторії інтерактивного тестування та інформаційно-комунікативних технологій, забезпечені інтерактивними дошками, комп'ютерами останнього покоління; сучасний лінгвафонний кабінет; криміналістична лабораторія; кабінет трасології і дактилоскопії тощо.

Нові університетські музеї. У 2016 р. було створено ряд унікальних музеїв: «Музей контрафактної продукції (підробок) Українського альянсу по боротьбі з підробками та піратством», «Музей комп'ютерних технологій та криміналістичної техніки», «Музей криміналістики ім. Ганса Гросса», який призначений для формування стратегії, тактики й мистецтва оволодіння студентами знань, практичних навичок і вмінь застосування криміналістичної техніки, оформлення матеріалів для проведення криміналістичних експертиз, ознайомлення з тактикою і методикою проведення слідчих дій з метою пізнання, доказування і розслідування злочинів.

Працевлаштування випускників. Не менш важливим є забезпечення проходження практики студентів та їх працевлаштування. Університет у 2016/2017 навчальному році налагодив нові зв'язки, а, відтак, і нові можливості для студентів відточувати свої теоретичні знання на практиці, зокрема з Державним підприємством «Документ», Науково-дослідним центром судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України та ТОВ «ОТП Факторинг Україна» – компанії з OTP Group, яка надає найповніший комплекс юридичних і супутніх їм послуг зі стягнення боргів юридичних та фізичних осіб.

Необхідно зазначити, що в сучасних умовах вимоги до професійної підготовки юристів постійно ускладнюються, а тому призначення юридичної освіти полягає в тому, щоб передати майбутньому правнику не тільки глибокі загальнотеоретичні знання та загальнокультурні основи, а й сформувані комунікативні здібності, критичність та культуру мислення, здатність приймати самостійні рішення тощо. Саме з цією метою в університеті функціонує юридична клініка «Фенікс», основними напрямками діяльності якої є: впровадження в освітній процес елементів формування у студентів практичних навичок у сфері надання юридичних послуг; забезпечення можливості професійного спілкування студентів університету з провідними юристами-практиками; проведення наукових досліджень у сфері практичної освіти; надання безоплатної правової допомоги малозабезпеченим верствам м. Києва тощо.

Таким чином, освітня підготовка випускників університету – це насамперед фаховість, професіоналізм та інноваційні технології в освітньому процесі на кшталт європейського освітянського простору.

Наукові конференції. Керуючись нормативними положеннями щодо необхідності інтеграції освітнього процесу та наукової роботи, а також створення належних умов для нерозривності освіти та науки, Київський університет права НАН України й надалі щорічно проводить шість міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій:

- «Наукові читання, присвячені пам'яті В. М. Корецького»,
- «Сучасні проблеми правової системи України»,
- «Європейська юридична освіта і наука»,
- «Актуальні проблеми правотворення в сучасній Україні»,
- «Сучасні проблеми гуманітаристики: сучасні проблеми, комунікативні та педагогічні стратегії»,
- «Сучасні виклики і актуальні проблеми права інтелектуальної власності в Україні та Європі».

Слід зазначити, що організаторами міжнародного семінару, який проходив 5–6 липня 2017 р., виступили Всесвітня організація інтелектуальної власності, КУП НАНУ та Департамент інтелектуальної власності Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.

У роботі семінару взяли участь не тільки представники України, а й правознавці з інших країн, зокрема: Швейцарії, Ізраїлю, Білорусії, Словацької республіки та Азербайджану.

Основна мета проведення семінару передбачала консолідацію зусиль вчених та практиків України і світу з розробки єдиної політики у сфері інтелектуальної власності в університетах та науково-дослідних

установах, а також обговорення відповідного Типового положення, підготовленого Департаментом країн з перехідною та розвинутою економікою Всесвітньої організації інтелектуальної власності.

Крім того, до участі в міжнародному семінарі були залучені експерти з Києва, Львова, Маріуполя, Одеси, Рівного, які обговорювали практичні аспекти подальшого розвитку та реалізації Національного проєкту «Політика у сфері інтелектуальної власності в університетах та науково-дослідних установах».

Дві всеукраїнські науково-практичні конференції проходять на базі Рівненського інституту, зокрема: «Актуальні проблеми правотворення в сучасній Україні» та «Сучасні проблеми гуманітаристики: світоглядні пошуки, комунікативні та педагогічні стратегії».

Наукові центри університету. Важливими осередками науково-дослідної роботи університету є Міжнародний центр правових та історико-політичних досліджень країн Центрально-Східної Європи у м. Львові та Міжнародний центр правових та економіко-соціальних досліджень країн Центрально-Східної Європи у м. Ужгороді.

На базі Міжнародного центру правових та економіко-соціальних досліджень країн Центрально-Східної Європи у м. Ужгороді відновлено проведення міжнародної науково-практичної конференції «Європейська юридична освіта і наука».

На базі Міжнародного центру правових та історико-політичних досліджень країн Центрально-Східної Європи у м. Львові у 2016/2017 навчальному році було проведено цілий ряд наукових заходів, якими ми, власне, і заявили про себе у Львівському регіоні.

Конкурси наукових робіт. КУП НАНУ активно долучає до науково-дослідної роботи молодь – майбутніх студентів. Так, університет продовжує проводити Всеукраїнський конкурс наукових робіт ім. В. М. Корецького «Права людини в сучасному світі: погляд молоді» та конкурс наукових робіт ім. М. П. Василенка на тему: «Державно-правовий розвиток України: історія і сучасність».

25 лютого 2016 р. у стінах Київського університету права НАН України відбувся фінальний етап конкурсу наукових робіт ім. В. М. Корецького серед учнів 11-х класів. Варто зазначити, що Конкурс проходить четвертий рік поспіль. Роботи представили широку географію нашої держави, а саме: Черкаську, Запорізьку, Херсонську, Кіровоградську, Київську, Чернігівську, Хмельницьку, Львівську області. За підсумками конкурсу комісією було зроблено висновок, що кожна робота носила високий рівень підготовки, кожен учасник вільно володів ораторськими навиками та був гідним опонентом. Надзвичайно позитивним є те, що сучасна молодь не залишається осторонь актуальних питань у галузі прав людини, здатна висловлювати власну позицію щодо цього, пропонувати нові ідеї та шляхи вирішення проблемних сфер цієї тематики; демонструвати вміння аналітично мислити, аналізувати національні та міжнародно-правові акти в означеній сфері, опиратись на власний досвід у формулюванні висновків.

29 квітня 2017 р. у стінах Київського університету права НАН України відбувся фінальний етап конкурсу наукових робіт ім. М. П. Василенка для учнів загальноосвітніх навчальних закладів на тему: «Державно-правовий розвиток України: історія та сучасність».

Конкурс проводився з метою популяризації творчої спадщини та вшанування пам'яті М. П. Василенка. Учасники конкурсу та їхні наукові керівники були нагороджені дипломами I, II, III ступеня, сертифікатами, подяками та подарунками від Київського університету права НАН України.

Видавнича діяльність університету. Видавнича діяльність в університеті залишається одним із його пріоритетних напрямів роботи. Науково-педагогічні працівники КУП НАНУ щорічно публікують результати своїх наукових досліджень у монографіях, підручниках, збірниках наукових праць, які поповнюють бібліотечні фонди університету і є доступними для користування студентами.

У 2016/2017 навчальному році було видано **вісім наукових видань** (сім збірників матеріалів конференцій і одна монографія – Шкребець Д. В. «Стадії процесу доказування в цивільному процесі України»).

Наразі побачать світ «Мала енциклопедія канонічного права», монографія «Охорона прав на торговельні марки у мережі Інтернет».

Крім того, за результатами розробки науково-дослідної теми «Державно-правове регулювання суспільних відносин в умовах нових глобалізаційних викликів: вітчизняні та міжнародні реалії» університетом буде видано колективну монографію, яка поповнить наукові видання колективу КУП НАНУ.

Науково-практичний часопис університету. У 2016/2017 навчальному році вийшло друком чотири номери «Часопису Київського університету права». Зокрема, у них опубліковано близько 420 фахових статей, а також 15 рецензій та десятки наукових повідомлень. Останній номер «Часопису» вийшов за обсягом найбільший за всю історію існування – 460 сторінок.

Наприкінці 2016 р. науково-теоретичному щоквартальнику «Часопис Київського університету права» виповнилося 15 років.

У 2016 р. «Часопис Київського університету права» започатковував нову рубрику «**Видатні правознавці**», присвячену тим вітчизняним фахівцям, чий імена золотими літерами вписано в книгу пам'яті української юриспруденції.

Нещодавно започатковано розділ «**Юридична практика**», в якому провідні українські юристи діляться своїм досвідом роботи з читачами нашого журналу, а також наводять приклади з судової практики. Отже, нині «Часопис Київського університету права» складається із 19 розділів.

Відбулися зміни й у редколегії журналу. До її складу долучилась декан юридичного факультету Дебреценського університету (Угорщина) професор Вероніка Сікора.

Постійно ведеться масштабна робота для індексування «Часопису Київського університету права» до Міжнародних наукометричних баз даних «HeinOnline» та «Index Copernicus».

П'ятнадцятирічна історія «Часопису Київського університету права» має одну відмітну рису – стабільний багатовекторний розвиток, незважаючи на будь-які обставини. Науковий журнал «Часопис Київського університету права» є трибуною для оприлюднення наукових досліджень і публічної наукової дискусії.

Наукова бібліотека. Значне місце в освітній, науковій та культурно-освітній діяльності університету посідає наукова бібліотека, яка має потужні інформаційні ресурси, що складаються з навчальних посібників, підручників, монографій та наукових збірників, фахових періодичних видань, авторефератів дисертацій. Усі ці видання – понад 150 тисяч друківаних одиниць – активно використовуються в навчанні студентами, науковцями для написання статей, монографій та дисертацій, всебічного розвитку особистості.

У 2016/2017 навчальному році до фондів бібліотеки надійшло 1208 одиниць книг, біля 500 фахових журналів, збірників наукових статей та науково-практичних конференцій.

Традиційним джерелом комплектування для будь-якої бібліотеки є дарована література. Протягом навчального року наукова бібліотека отримала книжкові дари від партнерів університету – науковців України та зарубіжних країн, підприємців, викладачів. Зокрема, лише колекція іноземних видань поповнилась на 160 примірників книг.

У сучасному світі важко уявити університетську бібліотеку без новітніх форм інформаційного сервісу, тому наукова бібліотека КУП НАНУ надає своєчасну та якісну інформацію на цифрових носіях за допомогою «Електронної бібліотеки студента-правника», навчає користувачів оптимальним методам пошуку інформації за допомогою електронного каталогу бібліотеки (42,5 тис. бібліографічних записів), різноманітних пошукових систем та сервісів.

З метою підвищення інформаційної культури студентів науковою бібліотекою КУП НАНУ щотижня проводяться навчання у формі індивідуальних та групових консультацій-тренінгів з організації пошуку інформації в мережі Інтернет, традиційному бібліотечному довідково-бібліографічному апараті, базах даних наукової бібліотеки КУП НАНУ, Національних бібліотек України та наукових бібліотек вищих навчальних закладів, он-лайн бібліотеки Всесвітньої організації інтелектуальної власності, до якої організований доступ через систему посилань на веб-сторінці бібліотеки. Фонд друківаних видань Бібліотеки-депозитарію Всесвітньої організації інтелектуальної власності, створеної в рамках програми ВОІВ «WIPO Publication Library Program», також активно використовуються студентами при вивченні права інтелектуальної власності та фахівцями з інтелектуальної власності для ознайомлення з діяльністю ВОІВ, питаннями правового регулювання та захисту інтелектуальної власності.

Значне місце в роботі бібліотеки, як культурно-освітнього центру, відводиться вихованню культури читання, духовного розвитку особистості, формуванню гуманітарного світогляду, популяризації фундаментальних знань з питань права, актуальних проблем українського законодавства, державотворення в Україні. З цією метою науковою бібліотекою організовувались книжкові виставки та експозиції, відкриті перегляди літератури, тематичні полиці тощо. Усього було організовано 46 книжкових виставок, у т.ч. нових надходжень – 15, на яких експонувалось понад дві тисячі видань, проведено відкритих переглядів – 23, на них експонувалось 950 видань, оформлено тематичних полиць – 15, експонувалось 800 видань. Ефективність такої форми популяризації літератури в цілому становила 69 %.

Окрім зазначених форм роботи, у 2016/2017 навчальному році використовувались і такі, як виставки до визначних та пам'ятних дат, виставки однієї книги тощо. На належному рівні пройшли заходи до дня народження Т. Г. Шевченка. У читальному залі було організовано книжково-ілюстративну виставку «Слово Шевченкове – живе і вічне» та виставку однієї книги «Святим дивом сяють храми Божі: храми України в малярстві, поезії, прозі Шевченка».

Книжковими виставками бібліотека відзначила також День Конституції України, День незалежності, Всеукраїнський день бібліотек тощо. Постійні тематичні виставки мистецтвознавчих альбомів та творів художньої літератури сприяють формуванню всебічного розвинутого, освіченого й ерудованого юриста, а оформлення книжкових виставок наукових видань університету «Наукові здобутки Київського університету права НАН України» популяризують праці викладачів університету.

Живими та цікавими виявились заходи, проведені науковою бібліотекою університету спільно з публічними бібліотеками міста Києва до Всеукраїнського тижня права, в яких активну участь брали студенти КУП НАНУ. На цих заходах вони зустрічались з учнями старших класів київських шкіл, розповідали про права людини, привабливість юридичної професії, переваги навчання в Київському університеті права НАН України, проводили вікторини з питань правознавства та інтерактивні ігри «Чи знаєш ти свої права?» серед присутніх старшокласників.

Міжнародні зв'язки університету. Київський університет права НАН України співпрацює з багатьма зарубіжними вузами з різних частин світу. Міжнародні зв'язки університету з іноземними партнерами розвиваються в рамках 125 партнерських угод про академічне співробітництво.

Завдяки нашому міжнародним зв'язкам делегація студентів та викладачів університету у вересні 2016 р. взяла участь у конкурсному проєкті з питань захисту персональних даних та прозорості повноважень органів державної влади. Захист наукових студентських робіт, які вони готували упродовж декількох місяців, відбувся в офісі доктора Аттілі Петерфалві, президента Національного комітету захисту персональних даних та питань свободи інформації, у присутності поважної компетентної комісії. Під час візиту студенти мали

можливість зустрітись із Головою Конституційного Суду Угорщини, Омбудсменом Угорщини та іншими посадовцями урядових структур Республіки Угорщина.

З 28 листопада по 2 грудня 2016 р. кращі студенти університету на чолі з ректором взяли участь у Міжнародній науково-практичній конференції з проблем права інтелектуальної власності та спеціальної освіти, де КУП НАНУ виступав співорганізатором конференції і яка проходила у штаб-квартирі ВОІВ у м. Женеві.

Слід зазначити, що участь Київського університету права в організації та проведенні цієї міжнародної конференції принесла не лише наукову користь, а й збагатила бібліотечні фонди наукової бібліотеки університету новими книжковими виданнями. Понад 120 примірників книг поповнили бібліотеку. Серед них – надзвичайно цікаві наукові видання з права, міжнародних відносин, історії України, енциклопедичних та довідкових видань українською та іноземними мовами.

28–29 квітня 2017 р. КУП НАНУ спільно з Дебреценським університетом провів VIII міжнародну науково-практичну конференцію «Зміни в цивільному праві Європейського Союзу». До складу делегації від КУП НАНУ увійшли викладачі, студенти та аспіранти. Учасники конференції обговорювали важливі питання з метою здійснення реальних кроків задля збалансованого розвитку цивільного права, не обійшли вони увагою й такі актуальні питання, як охорона інтелектуальної власності в сучасній Україні; проблемні питання регулювання договорів на задоволення потреб людини; законодавчі та інституційні напрями розвитку в сфері інтелектуальної власності; захист суміжних прав організацій мовлення за цивільним законодавством України та Угорщини; публічний розгляд справ у практиці Європейського суду з прав людини та ін.

Особливої уваги заслуговують міжнародні творчі зв'язки з провідними університетами Польщі, Словаччини, Грузії, Угорщини тощо, які не тільки надають нового імпульсу інноваційному розвитку університету, а й сприяють впровадженню світових освітніх стандартів.

У 2016/2017 навчальному році нашими новими партнерами стали:

Міжнародний інститут підприємництва і права;

Генеральне Консульство Словачької Республіки в м. Ужгороді;

Азербайджанська державна академія фізкультури і спорту.

Результатом плідної співпраці Київського університету права НАН України з іноземними організаціями та установами є: забезпечення програм академічної мобільності представників професорсько-викладацького і студентського складу між вузами-партнерами; підтримка низки міжнародних проектів; проведення конференцій; реалізація програм подвійних дипломів; участь працівників університету в різноманітних міжнародних програмах, які фінансуються урядами провідних зарубіжних держав. Усе це дає можливість розширювати кордони міжнародного співробітництва, підвищувати ефективність співпраці та зміцнювати вже існуючі відносини.

У рамках міжнародної співпраці університет постійно відвідують іноземні гості та закордонні делегації для обміну досвідом у сфері освіти та науки. Окрім представників закордонних університетів почесними гостями КУП НАНУ є працівники посольств та представництв іноземних держав. Така співпраця сприяє розширенню міжнародних контактів, зміцненню позитивного іміджу університету, спілкуванню студентів з представниками дипломатичних місій тощо.

Упродовж 2016/2017 навчального року університет відвідали понад 23 делегації та поважні гості з 10 країн світу (Угорщина, Польща, Словаччина, Чехія, Грузія, Білорусія, Китай, Швейцарія, Канада, Ізраїль).

Уже традицією стала організація майстер-класів та зустрічей студентів університету з видатними фахівцями з питань міжнародних відносин, політиками, юристами, відомими державними діячами зарубіжних країн.

Київський університет права НАН України послідовно розвиває співробітництво з міжнародними урядовими та неурядовими організаціями.

З цією метою Київський університет права НАН України налагодив тісні зв'язки зі Всесвітньою організацією інтелектуальної власності, що дало нам змогу запрошувати на майстер-класи провідних зарубіжних науковців та практиків у зазначеній царині; сприяти участі наших викладачів, аспірантів і студентів у науково-практичних заходах, які організуються та проводяться під егідою Всесвітньої організації інтелектуальної власності в зарубіжних країнах. Також саме нашому університету вперше було надано унікальну можливість отримувати доступ до найоперативнішої інформації з питань інтелектуальної власності з усього світу.

Для Київського університету права НАН України партнерство із Всесвітньою організацією інтелектуальної власності є також і проявом визнання на світовому рівні наукових університетських здобутків у сфері досліджень проблем права інтелектуальної власності протягом останнього десятиліття.

Міжнародне співробітництво сприяє підвищенню авторитету КУП НАНУ як в Україні, так і поза її межами, популяризації української юридичної наукової школи за кордоном.

Приємно зазначити, що у 2016 р. Київський університет права НАН України виборов Гран-прі в номінації «Міжнародне співробітництво в галузі освіти і науки» та був нагороджений золотою медаллю в номінації «Міжнародна співпраця як невід'ємна складова інноваційного розвитку національної освіти та науки». Це висока та заслужена оцінка діяльності усього нашого колективу.

Авторські проекти для молоді. Київський університет права НАН України – це заклад, який виховує гармонійну особистість, адже нове покоління молодих юристів повинно бути високоінтелектуальним, творчим, з багатим та різностороннім внутрішнім світом.

Саме цій меті підпорядковані наші 10 соціально корисних молодіжних проектів, які є популярними серед студентства.

Кожен місяць у Київському університеті права багатий на культурно-виховні заходи. Загалом, у 2016/2017 навчальному році було проведено понад 120 найрізноманітніших заходів, які висвітлені на сайті КУП НАНУ, Святошинської районної у м. Києві державної адміністрації, Київської міської державної адміністрації, а також Національної академії наук України та Міністерства освіти і науки України.

Новелою 2016 р. стало проведення напередодні Дня університету, а саме 10 грудня засідання круглого столу студентського самоврядування і наукового товариства студентів, у рамках якого відбулася зустріч лідерів-випускників купівської родини. Вперше за попередні сім каденцій студентського самоврядування відбулася зустріч президентів студентського самоврядування та голів комітетів, які вже сьогодні працюють за фахом, є адвокатами, кандидатами юридичних наук тощо. Як зазначали наші випускники, громадська робота в університеті стала для них своєрідною інвестицією в майбутню професію.

Вкотре наші кращі студенти були відзначені у Лідерському рейтингу, який проводився Святошинською районною у м. Києві державною адміністрацією серед дев'яти вищих навчальних закладів Святошинського району. Переможцями стали: у номінації «Доброчинність року» – Бондар Вікторія; у номінації «Молодіжний лідер року» – Озерова Катерина; у номінації «Молодий інтелектуал року» – Бондар Віталій; у номінації «Спортивна надія року» – Мінаков Артур.

У навчальному закладі комплексно працюють над створенням гідних умов для навчання та роботи. Свідченням цього є й сучасна матеріально-технічна база університету.

У 2016/2017 навчальному році нам вдалося значно модернізувати матеріально-технічну базу вузу. Зокрема, університетом було:

- створено цілий ряд унікальних музеїв;
- організовано кабінет трасології і дактилоскопії;

– відбулося відкриття Кабінету аграрного права імені В. І. Семчика та Кабінету історії українського права імені академіка М. П. Василенка. Відкриття таких кабінетів стало доброю традицією вшанування пам'яті колег-науковців, що має важливий виховний ефект для молоді.

Підтвердженням високого визнання вузу є те, що Київський університет права НАН України удостоєний почесного звання «Лідер сучасної освіти» та «Лідер післядипломної освіти України», він також лауреат I ступеня в номінації «Інновації в діяльності вищого навчального закладу з інтеграції в європейський освітній і науковий простір». А це – свідчення визнання модернізації освітнього процесу вищого навчального закладу на загальнодержавному рівні.

УДК: 349.4

П. Ф. КУЛИНИЧ

Павло Федотович Кулинич, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, завідувач сектору проблем аграрного та земельного права Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України

КОНСТИТУЦІЙНИЙ ПРОЦЕС І ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ВЛАДИ У СФЕРІ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

Нова фаза соціально-економічного розвитку нашої держави, яка потребує конституційного оновлення та детермінує процес його здійснення, пов'язана з необхідністю докорінного реформування організації системи влади у бік її децентралізації. У рамках даного конституційного процесу в Україні започаткована широкомасштабна адміністративно-територіальна реформа. Власне остання і є обов'язковою умовою децентралізації влади, оскільки передбачає створення низових адміністративно-територіальних одиниць нового типу – громад шляхом добровільного об'єднання існуючих територіальних громад сіл, селищ і міст у спроможні територіальні громади.

Україна ще у 1998 р. приєдналася до Європейської хартії місцевого самоврядування, яка передбачає організацію місцевого самоврядування на засадах його повсюдності та субсидіарності. Принцип повсюдності місцевого самоврядування означає, що воно має охоплювати всю територію країни, а принцип субсидіарності проголошує, що органи місцевого самоврядування територіальних громад (комун тощо) мають вирішувати всі питання місцевого життя, крім тих, які можуть бути вирішені лише на вищих щаблях публічної влади – національному, регіональному чи районному. Для реалізації принципів цієї Хартії й необхідна концентрація фінансових та інших ресурсів, які зараз розпорочені по селах та інших дрібних населених пунктах. Тому прийнятий 31 серпня 2015 р. у першому читанні проект Закону України «Про внесення змін до Конституції України» передбачає надання територіальній громаді інших правових рис. По суті, з остаточним